

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічне управління підприємством на основі ІКТ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код та назва спеціальності, галузь знань	C1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями), спеціалізація C1.01 Економіка C Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Тип та назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова компонента (ОК-4)
Курс, семестр викладання	1 курс, 1-2 семестр
Трудомісткість навчальної дисципліни	8 кредитів ЄКТС (240 академічних годин), з них: денна (очна) форма навчання: лекц. – 40 год., практ. зан. – 38 год., самост. роб. – 162 год.; заочна форма навчання: лекц. – 24 год., практ. зан. – 24 год., самост. роб. – 192 год.
Мова викладання	Українська
Кафедра	Публічного управління та цифрової економіки
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій

Розробники / викладачі

ЦИРА Олександра Василівна,
В.о. завідувача кафедри публічного управління та цифрової економіки, кандидат філософських наук, доцент
E-mail: drpu@suitt.edu.ua
Консультації: згідно розкладу консультацій кафедри публічного управління та цифрової економіки, каб. 231К (головний корпус)

Загальна інформація про дисципліну

Мета дисципліни	формування у здобувачів системного розуміння принципів та моделей економічного управління підприємством, розвиток умінь застосування інформаційно-комунікаційних технологій для підтримки управлінських рішень, а також здатності аналізувати фінансовий стан підприємства, планувати та контролювати бюджетні та інвестиційні процеси, управляти грошовими потоками та інвестиційним портфелем з використанням сучасних цифрових інструментів.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК-5. Здатність працювати в команді. ЗК-6. Здатність розробляти та управляти проєктами. СК-6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси. СК-7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання. СК-8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.
Програмні результати навчання	ПРН-2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності. ПРН-7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень. ПРН-12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Концептуальні основи економічного управління підприємством	Сутність і мета економічного управління підприємством. Роль економічного управління у забезпеченні фінансової та операційної ефективності. Концептуальні моделі управління: класична, процесна, стратегічна, цифрова. Цифрова трансформація управлінських процесів: автоматизація прийняття рішень, скорочення витрат часу, інтеграція інформаційних систем. Взаємозв'язок економічного управління з корпоративною стратегією та конкурентними перевагами.
Тема 2. Економічний порядок та основні елементи фінансової структури підприємства	Структура фінансових ресурсів підприємства: власний капітал, позикові кошти, оборотні та необоротні активи. Принципи фінансової стабільності та платоспроможності. Взаємозв'язок фінансової структури з економічними показниками: рентабельність, ліквідність, фінансова стійкість. Інструменти цифрового аналізу фінансової структури: фінансові моделі в ERP-системах, BI-панелі, автоматизовані калькулятори фінансових показників. Роль фінансових потоків у забезпеченні операційної та стратегічної діяльності.
Тема 3. Інформаційне забезпечення економічного управління підприємством	Джерела даних: внутрішні (ERP, CRM, HRM), зовнішні (ринки, державні реєстри, аналітичні платформи). Інформаційні системи підтримки управлінських рішень: функції, види, інтеграція. Технології збору та обробки економічних даних: Big Data, хмарні сервіси, IoT, API. Вимоги до якості даних: актуальність, точність, достовірність. Автоматизація звітності та аналітики. Моделі економічного управління: стратегічне, тактичне та оперативне управління. Основні технології управління: управлінський цикл, методи планування, контролю та мотивації. Алгоритми розв'язання управлінських завдань із застосуванням ІКТ. Цифрові інструменти оптимізації управлінських рішень: DSS, ERP,

	аналітичні модулі. Підвищення ефективності прийняття рішень через інтеграцію систем економічного управління.
Тема 5. Система бюджетного управління підприємством. Організація бюджетного управління	Призначення та функції бюджетного управління. Взаємозв'язок бюджетування з фінансовою стратегією підприємства. Організаційна структура бюджетного управління: ролі, обов'язки, відповідальність. Впровадження цифрових систем бюджетного контролю: ERP-модулі, автоматизовані процеси затвердження та моніторингу. Роль бюджету як інструменту прогнозування та управління фінансовими потоками. Основні види операційних бюджетів: продажів, виробництва, закупівель, персоналу. Етапи підготовки операційного бюджету: збір даних, прогнозування, планування витрат. Використання цифрових інструментів для моделювання операційних бюджетів. Методи контролю та коригування бюджетів на основі оперативної інформації. Інтеграція операційних бюджетів з фінансовою стратегією підприємства.
Тема 6. Управління грошовими потоками підприємства	Принципи управління ліквідністю та грошовими потоками. Планування та прогнозування грошових надходжень і витрат. Розрахунковий баланс та його роль у моніторингу фінансового стану. Інструменти автоматизованого контролю руху коштів. Вплив ефективного управління грошовими потоками на фінансову стійкість підприємства.
Тема 7. Фінансова діагностика підприємства	Методи фінансового аналізу: горизонтальний та вертикальний аналіз, фінансові коефіцієнти, SWOT-аналіз. Виявлення фінансових проблем та резервів підвищення ефективності. Використання цифрових інструментів для діагностики. Прийняття управлінських рішень на основі результатів фінансової діагностики.
Тема 8. Управління інвестиційним портфелем підприємства	Принципи формування інвестиційного портфеля: баланс ризику та доходності. Методи оцінки ефективності інвестицій. Використання цифрових платформ для моніторингу інвестиційних проектів. Механізми диверсифікації та управління ризиками інвестицій.

Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

Вербальні	Спрямовані на пояснення теоретичних основ економічного управління, принципів бюджетування, фінансового аналізу та управління грошовими потоками. Пояснення та аналітичні розповіді – виклад концептуальних моделей управління, структури фінансових ресурсів, принципів бюджетного планування, методів управління оборотним капіталом. Проблемне викладання – постановка ситуаційних питань щодо вибору управлінських рішень, оптимізації бюджетів, формування інвестиційного портфеля. Евристичні бесіди та дискусії – обговорення викликів цифровізації, автоматизації фінансових процесів, ризиків управління грошовими потоками. Діалог з аудиторією – перевірка розуміння здобувачами економічного змісту управлінських процесів, аналіз реальних кейсів підприємств.
Наочні	Використовуються для візуалізації структури фінансових ресурсів, схем бюджетування, алгоритмів управлінських процесів та інтеграції цифрових інструментів. Застосовуються: мультимедійні презентації з таблицями фінансових показників, схемами бюджету, графіками грошових потоків; інфографіка та візуальні моделі – життєвий цикл фінансового планування, управління оборотним капіталом, побудова інвестиційного портфеля; блок-схеми та діаграми – алгоритми прийняття рішень у системі управління підприємством, моделі оцінки ефективності інвестицій.
Інтерактивні	Сприяють моделюванню реальних управлінських ситуацій та розвитку навичок прийняття рішень у цифровому середовищі. Застосовуються: аналіз бізнес-кейсів – приклади бюджетного планування, фінансової діагностики, управління грошовими потоками та інвестиційними проектами; групова робота та дискусії – обговорення стратегій фінансового управління, оптимізації витрат, вибору

	інвестиційних інструментів; мозкові штурми – пошук рішень щодо підвищення ефективності управління ресурсами підприємства; рольові ігри – наприклад: «фінансовий директор – аналітик – інвестор» або «компанія – кредитор – ERP-експерт».
Практичні	Забезпечують формування вмінь застосовувати економічні та фінансові інструменти для управління підприємством. Застосовуються: аналітичні завдання – оцінка фінансового стану, аналіз ліквідності, розрахунок ефективності бюджетів; практичні справи – складання операційних та інвестиційних бюджетів, прогнозування грошових потоків; моделювання управлінських рішень – сценарне планування, управління оборотним капіталом, оптимізація фінансових потоків; порівняльний аналіз – оцінка альтернативних стратегій фінансування та інвестування.
Методи дистанційного навчання	Забезпечують доступність матеріалів та гнучкість навчання, інтеграцію цифрових ресурсів у практику економічного управління. Застосовуються: онлайн-лекції та консультації (Zoom) – пояснення концепцій, розбір кейсів, обговорення питань фінансового управління; платформа Moodle – розміщення навчальних матеріалів, тестів, практичних завдань та кейсів; цифрові освітні ресурси – відкриті бази фінансових даних, цифрові платформи для аналізу ринку та інвестицій; хмарні сервіси та онлайн-документи – спільна робота над аналітичними завданнями та груповими проектами.

Стратегія оцінювання результатів навчання

Змістовий контент результатів навчання з дисципліни	<p>Результати навчання з даної дисципліни, які здобувач освіти може продемонструвати та які можна ідентифікувати, оцінити і виміряти, розглядаються у вимірах 7 рівня Національної рамки кваліфікацій, що відповідає другому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, а саме:</p> <p>Знання – розуміння сутності, функцій та видів економічного управління підприємством у цифровому середовищі; знання концептуальних моделей управління: класичної, процесної, стратегічної та цифрової; розуміння фінансової структури підприємства, принципів формування бюджету та управління грошовими потоками; знання методів фінансового аналізу, управління оборотним капіталом, оцінки ефективності інвестицій та стратегій фінансування; розуміння принципів інтеграції ІКТ у процеси управління; знання нормативно-правових та економічних аспектів управління підприємством, управління ризиками та фінансовою стійкістю.</p> <p>Уміння/навички – ідентифікувати ключові ресурси та економічні процеси підприємства, які підлягають управлінню та автоматизації; планувати та складати бюджети, прогнозувати доходи та витрати, управляти грошовими потоками; проводити фінансовий аналіз, діагностику підприємства та оцінювати ефективність управлінських рішень; формувати та управляти інвестиційним портфелем підприємства, оцінювати ризики та дохідність проектів; моделювати сценарії прийняття рішень, оптимізувати управлінські процеси та інтегрувати результати аналітики в практичну діяльність.</p> <p>Комунікація – презентувати результати фінансового аналізу, оцінки бюджету та ефективності управлінських рішень; аргументовано обґрунтовувати вибір фінансових стратегій, управлінських рішень та інвестиційних проектів; пояснювати використання цифрових систем для підтримки управлінських рішень зацікавленим сторонам; працювати у команді над кейсами з управління підприємством, підготовкою аналітичних довідок та презентацій.</p> <p>Відповідальність та автономія – самостійно планувати та проводити управлінський аналіз, оцінку фінансового стану та ефективність бюджетів; відповідально використовувати дані корпоративних та відкритих баз, дотримуватися етичних норм у прийнятті управлінських рішень; забезпечувати обґрунтованість висновків щодо стратегій управління фінансами та ресурсами підприємства; проявляти ініціативність у пошуку оптимальних рішень щодо інтеграції ІКТ у процеси управління; відповідати за якість рекомендацій і практичних рішень у межах професійної діяльності.</p>
--	--

Критерії оцінювання	<p>Академічні успіхи здобувачів освіти в межах даної дисципліни оцінюються за бально-рейтинговою шкалою (максимальна кількість – 100 балів), що прийнята в ДУІТЗ, з обов’язковим переведенням кількості балів в оцінки за національною шкалою та за шкалою ECTS.</p> <p>Відмінно (А) – від 90 до 100 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі або не менше 90% завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Дуже добре (В) – від 82 до 89 балів – здобувач досить повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань допускаються при цьому окремі несуттєві неточності. Правильно вирішив 80-89% письмових завдань.</p> <p>Добре (С) – від 74 до 81 балів – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 74-81% письмових завдань.</p> <p>Задовільно (D) – від 64 до 73 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але з не зовсім глибоким та всебічним аналізом, обґрунтуванням та аргументацією, з недостатнім використанням необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі неточності та помилки. Правильно вирішив 64-73% письмових завдань.</p> <p>Задовільно (E) – від 60 до 63 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60-63% письмових завдань.</p> <p>Незадовільно з можливістю повторного складання (FX) – від 35 до 59 балів – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, стисло без аргументації та обґрунтування викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, поверхово розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив 35-59% письмових завдань.</p> <p>Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни (F) – від 0 до 34 балів – Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, не у змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив 1-34% письмових завдань.</p>
Форма та методи контролю начальних досягнень	<p>Контроль успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на засадах відкритості та академічної доброчесності. В межах даної дисципліни передбачено два види контролю: поточний (<i>тематичний, рубіжний</i>) та підсумковий (<i>семестровий</i>).</p> <p>Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять; виконання завдань самостійної роботи; складання тематичних контрольних робіт, тестів тощо. Поточний контроль спрямований на перевірку: рівня підготовленості здобувача до занять; активності під час обговорення навчального матеріалу; якості виконання індивідуальних, практичних і тестових завдань; своєчасності та повноти виконання самостійної роботи. Результат поточного оцінювання є середньоарифметичним значенням отриманих балів за всі виконані завдання під час аудиторних (практичні, семінарські) занять</p>

та завдання, що виконуються під час самостійної роботи.
 До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які за результатами поточного оцінювання набрали не менше 60 балів.
Підсумковий контроль проводиться у формі **екзамену**, який передбачає перевірку рівня теоретичних знань, практичних умінь і навичок, а також здатності їх застосовувати у професійній діяльності.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування	Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни згідно академічного розкладу. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен) є обов'язковою. Важливим є своєчасне виконання індивідуальних завдань в межах самостійної роботи, передбачених програмою дисципліни.
Дотримання принципів академічної доброчесності	Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати різні програмні засоби.
Умови зарахування пропущених занять	Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до початку екзаменаційної сесії. Процедура узгоджується з викладачем, згідно його розкладу консультацій.
Інші умови	Навчально-методичні матеріали з дисципліни розміщені на гугл-диску НМКД та платформі Moodle, доступ до них здобувачу надається на початку вивчення дисципліни ОК-4, згідно розкладу академічних занять та робочого навчального плану ОПП «Економіка підприємства».

Рекомендовані джерела інформації

Базові підручники та навчальні посібники	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Величко В. В. Конспект лекцій з дисципліни «Економічне управління підприємством» (для студентів усіх форм навчання спеціальності 051 – Економіка). Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. 2018. 41 с. ▪ Ларка Л.С. Економічне управління підприємством: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання за спеціальністю 051 «Економіка» [електронне видання]. Харків : НТУ «ХП». 2017. 84 с. ▪ Довбня С. Б., Найдовська А. О. Економічне управління підприємницькою діяльністю суб'єктів господарювання : навчальний посібник. Дніпро : Україн. держ. ун-т науки і технол. 2023. 86 с. ▪ Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б., Голобородько А.Ю., Ромащенко О.С. Економіка підприємства: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій. 2020. 215 с. ▪ Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємства: [навч. посібн.]. К.: КНУТД. 2015. 267 с.
Методичні рекомендації та розробки викладачів дисципліни	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Цира О.В. Економічне управління підприємством на основі ІКТ : навчально-методичний комплекс дисципліни [ОПП «Економіка підприємства» зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти]. Одеса : ДУІТЗ, 2025. [Електр. ресурс].
Інформаційні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Державна служба статистики України https://www.ukrstat.gov.ua ▪ Eurostat https://ec.europa.eu/eurostat ▪ Міністерство економіки України https://me.gov.ua

Рік введення силябусу – 2025 р.

Затверджено рішенням кафедри публічного управління та цифрової економіки
(Протокол від 29 серпня 2025 р. № 1)

В. о. завідувача кафедри

Олександра ЦИРА

Гарант освітньої програми

Василь ОРЛОВ

Викладач:

Олександра ЦИРА